

True to the Faith That Our Parents Have Cherished

By Elder Hans T. Boom
Of the Seventy

Ve víře v to, na čem rodiče lpěli

Starší Hans T. Boom
sedmdesátník

April 2025 general conference

Please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you.

While I was visiting the Nashville Tennessee Temple for a temple review, I was privileged to do a walk-through as part of this assignment, reviewing this beautiful house of the Lord. I was especially impressed with the painting of Mary Wanlass called *Carry On* hanging on the wall in the office of the matron.

This is the story behind the painting:

“In Missouri in 1862, the 14-year-old Mary Wanlass promised her dying stepmother that she would see to it that her disabled father [and her four much younger siblings would all make] it to the Valley of the Great Salt Lake. ... Mary drove the oxen and milk cows that pulled the wagon, in which her father [was bedridden, and] she cared for her ... siblings. After each day's journey, she fed the family by foraging edible plants, flowers, and berries. Her only compass was the instruction she had received to keep traveling west ‘until the clouds become mountains.’

“They reached [the] Utah Valley in September, having traveled all spring and summer. Her father died not long after the family settled in Utah County, where Mary later married and raised her [own] family.”

This is an amazing story of the faith and strength of a 14-year-old young woman that can help each one of us today to “just carry on.”

“Just carry on”—or freely translated in my native Dutch language, *Gewoon doorgaan*—is also my mom and dad's lifelong slogan.

My parents and in-laws are the pioneers in our family. They have crossed their own “plains,”

Prosím, učte se a čerpejte sílu z víry a ze svědectví těch, kteří vás předešli.

Když jsem byl na kontrolní prohlídce v chrámu Nashville v Tennessee, měl jsem výsadu si v rámci tohoto pověření onen nádherný dům Páně projít a prohlédnout. Obzvláště silně na mě zapůsobil obraz Mary Wanlassové nazvaný *Kráčej dál*, který visel na stěně v kanceláři vedoucí sestry chrámu.

Toto je příběh, který se za onou malbou skrývá:

„V roce 1862 slíbila 14letá Mary Wanlassová své umírající nevlastní matce v Missouri, že se postará o to, aby se její invalidní otec [a čtyři o hodně mladší sourozenci dostali] do údolí Velkého Solného jezera. ... Mary poháněla voly a dojně krávy táhnoucí vůz, v němž ležel její [nemohoucí] otec, a starala se o své... sourozence. Po každém dni cesty nasýtila rodinu jedlými rostlinami, květy a bobulemi, které nasbírala v okolí. Jejím jediným vodítkem byl pokyn, který dostala, aby pokračovala v cestě na západ, ‘dokud se z mraků nestanou hory’.

Do Utažského údolí dorazili v září, poté co putovali celé jaro a léto. Maryin otec zemřel nedlouho poté, co se rodina usadila v kraji Utah, kde se Mary později vdala a založila [vlastní] rodinu.“

Je to úžasný příběh víry a síly 14leté mladé ženy, který může pomoci kráčet dál i každému z nás v dnešní době.

„Jen kráčej dál“ – volně přeloženo do mé rodné nizozemštiny jako *Gewoon doorgaan* – je celoživotním mottem také mých rodičů.

Moji rodiče a tchán s tchyní jsou pionýry naší rodiny. Přešli své vlastní „pláně“ stejně jako

just like all those who are coming into the Church, the Lord's fold, every day. Their stories have little to do with oxen and wagons but have the same effect on future generations.

They embraced the gospel and were baptized in their young adult years. Both my parents had a difficult childhood. My father grew up on the island of Java in Indonesia. During World War II, he was forcefully separated from his family and interned in a concentration camp, where he suffered unspeakable hardships at a young age.

My mother was raised in a broken home and also suffered from hunger and the hardships of World War II. At times she even had to resort to eating tulip bulbs. Due to her father's actions and his subsequent divorce from her mother, it was sometimes difficult for her to see Heavenly Father as a loving Father.

My parents met at a Church activity and shortly after decided to get married and sealed in the Bern Switzerland Temple. Waiting at the railway station, having spent the last of their little savings for the trip to the temple, they wondered how they would make ends meet but were confident that it would all work out. And it did!

They started to raise their family from a very humble single attic-room apartment in the heart of Amsterdam. After several years of washing their clothes by hand, they had finally saved up enough money to purchase a washing machine. Just before they would make the purchase, the bishop visited them, asking for a contribution to build the meetinghouse in Amsterdam. They decided to give all they had saved for the washing machine and continued to do the laundry by hand.

As a family we went through some hardships, just like any other family. These have only made us stronger and have deepened our faith in the Lord Jesus Christ, just like when Alma was sharing his story with his son Helaman, where he told him that he had been "supported under trials and troubles of every kind" because he had put his trust in the Lord Jesus Christ.

How did two people who experienced so many trials in their younger years become the very best parents I could ever wish for? The answer is simple: they fully embraced the gospel and live by their covenants to this very day!

After more than 65 years of marriage, my mother, who suffered from Alzheimer's disease, passed away in February. My father, at the age of

všichni ti, kteří přicházejí do Církve, Pánova stáda, každý den. Jejich příběhy mají jen málo společného s voly a vozy, ale mají stejný dopad na budoucí generace.

Přijali evangelium a dali se pokřtít jako mladí dospělí. Oba moji rodiče měli těžké dětství. Tatínek vyrůstal na indonéském ostrově Jáva. Během druhé světové války byl násilně oddělen od své rodiny a internován v koncentračním táboře, kde v útlém věku přestál nevýslovné útrapy.

Maminka vyrůstala v rozvrácené rodině a také trpěla hladem a útrapami druhé světové války. Někdy musela dokonce jíst cibulky tulipánů. Kvůli jednání jejího otce a následnému rozvodu rodičů pro ni bylo někdy obtížné vnímat Nebeského Otce jako Otce milujícího.

Moji rodiče se seznámili na jedné církevní akci a krátce nato se rozhodli uzavřít sňatek a být zpečetěni v chrámu Bern ve Švýcarsku. Své poslední úspory použili na cestu do chrámu, a tak při čekání na nádraží přemýšleli, jak vyjdou s penězi, ale měli důvěru v to, že vše dobře dopadne. A tak se i stalo.

Svou rodinu založili ve velmi skromném jednopokojovém podkrovním bytě v samém centru Amsterdamu. Po několika letech, kdy prali oblečení v ruce, si konečně našetřili dost peněz na to, aby si mohli koupit pračku. Těsně před koupí je navštívil biskup a požádal je o příspěvek na stavbu sborového domu v Amsterdamu. Rozhodli se darovat vše, co našetřili na pračku, a nadále tak prali ručně.

Naše rodina procházela těžkostmi jako každá jiná rodina. Ty nás posílily a pomohly nám prohloubit víru v Pána Ježíše Krista, stejně jako tomu bylo v případě Almy, který vyprávěl svému synu Helamanovi o tom, jak se mu dostalo opory „ve zkouškách a v trápení všeho druhu“ díky tomu, že vkládal důvěru v Pána Ježíše Krista.

Jak se dva lidé, kteří v mládí zakusili tolik zkoušek, mohli stát těmi nejlepšími rodiči, jaké jsem si kdy mohl přát? Odpověď je jednoduchá: Přijali evangelium celým srdcem a dodnes žijí podle svých smluv!

Moje maminka, která trpěla Alzheimerovou chorobou, zemřela letos v únoru po více než 65 letech manželství. Tatínek, kterému je 92 let

92 and still living at home, visited her as often as he could until she passed away. Some time ago he mentioned to my younger siblings that the dreadful experiences in the camp in Indonesia during World War II had prepared him to patiently care for his wife for so many years as she fell ill and deteriorated from this horrible disease and also for the fateful day he had to entrust her primary care to others and could not be by her side anymore. Their motto has been and still is to "Just carry on," having a perfect hope in Christ to be raised up at the last day and to dwell with Him in glory forever.

Their faith and testimonies are a driving strength for the generations that have come after them.

In the village where my wife grew up, her parents, who were good churchgoing people, embraced the gospel as a young married couple with my wife as their two-year-old daughter and only child at that time. Their decision to become members of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints had a great impact on their lives as they were shunned by the villagers and by their family. It took many years, loving notes to family members, and service to the community before they were finally accepted.

On one occasion when my wife's father was serving as a bishop, he was falsely accused of something and was immediately released. My mother-in-law was so hurt that she asked her husband if they should continue to go to church. He answered that they of course would continue to go to church since this is not the church of men, but this is the Church of Jesus Christ.

It took some time before the truth came to light and apologies were made. What could have been their breaking point just added to their strength and conviction.

Why is it that some of us take for granted the faith and testimonies of our parents who through all their hardships have remained faithful? Do we think that they do not have a clear understanding of things? They were not and are not deceived! They just have had too many experiences with the Spirit and can say with the Prophet Joseph, "I knew it, ... and I could not deny it."

Don't you love the song about the army of Helaman, found in the Children's Songbook?

We have been born, as Nephi of old,
To goodly parents who love the Lord.
We have been taught, and we understand,

a stále bydlí doma, navštěvoval maminku tak často, jak jen mohl, až do její smrti. Před časem se zmínil mým mladším sourozencům, že hrůzná zážitky z tábora v Indonésii za druhé světové války ho připravily na to, aby se dokázal mnoho let trpělivě starat o svou ženu poté, co onemocněla touto hroznou nemocí a její stav se stále zhoršoval, a také na onen osudný den, kdy ji musel svěřit do péče jiným lidem a již nemohl být po jejím boku. Mottem mých rodičů bylo a stále je „jen kráče dál“, s dokonalou nadějí v Kristu, že budou posledního dne vzkříšení a budou s Ním přebývat ve slávě na věky.

Jeich víra a svědectví jsou hnací silou pro generace, které přišly po nich.

Ve vesnici, kde vyrostla moje manželka, přijali její velmi zbožní rodiče evangelium jako mladý manželský pár; mé ženě byly tehdy dva roky a byla jejich jediným dítětem. Rozhodnutí stát se členy Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů přineslo do jejich života trpké důsledky – vesničané a členové rodiny se jich stranili. Vyžádalo si to mnoho let úsilí, láskyplných vzkazů členům rodiny a služby druhým v jejich vesnici, než je opět přijali.

Otec mé manželky byl jednou, když sloužil jako biskup, z něčeho křivě obviněn a okamžitě uvolněn ze svého povolání. Mé tchyně se to tak dotklo, že se manžela zeptala, zda má smysl chodit dál na shromáždění. Odpověděl, že samozřejmě budou dál na shromáždění chodit, protože to není církev lidí, ale Církev Ježíše Krista.

Než pravda vyšla najevo a než se jim dostalo omluvy, nějakou dobu to trvalo. To, co mohlo být kamenem úrazu, jim naopak přidalo na síle a umocnilo jejich přesvědčení.

Proč někteří z nás považují víru a svědectví svých rodičů, kteří zůstali věrní navzdory všem těžkostem, za samozřejmost? Myslíme si snad, že nedokáží věcem rozumět dost jasně? Nebyli a nejsou oklamáni! Mají zkrátka již mnoho zkušeností s Duchem, a tak mohou spolu s Prorokem Josephem říci: „Věděl jsem to... a nemohl jsem to popřít.“

Líbí se vám píseň o Helamanově armádě, která se nachází ve Zpěvníku pro děti?

Přišli jsme na svět, jak Pán si přál,
dobrymi rodiči nám požehnal.
Přikázání se učíme znát,

That we must do as the Lord commands.

Even when this might not be the case, as my mother experienced as a child, you can become one of those “goodly parents who love the Lord” and provide a righteous example to others.

Do we feel that this is absolutely true when we sing it? Do you feel that you are “as the army of Helaman” and that you “will be the Lord’s missionaries to bring the world his truth”? I have felt it on so many occasions while singing this song in several FSY settings and other youth gatherings.

Or what do we feel when we sing the hymn “True to the Faith”?

Shall the youth of Zion falter

In defending truth and right?

While the enemy assaileth,

Shall we shrink or shun the fight? No!

True to the faith that our parents have cherished.

To those of the rising generation wherever you are and in whatever situation you may find yourself, please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you. It will help you understand that in order to gain or grow a testimony, sacrifices will have to be made and that “sacrifice brings forth the blessings of heaven.”

Thinking about a sacrifice that will truly bless your life, please consider and pray about the invitation of our beloved prophet, President Russell M. Nelson, when he asked “everyworthy, able young man to prepare for and serve a mission. For Latter-day Saint young men, missionary service is a priesthood responsibility. ...

“For ... young and able sisters, a mission is also a powerful, but optional, opportunity.”

You could be called as a service or a teaching missionary. Both types of missionaries contribute to the same goal of bringing souls to Christ, each in their own unique and powerful way.

In both types of service, you will show the Lord you love Him and that you want to get to know Him better. Remember, “for how knoweth a man the master whom he has not served, and who is a stranger unto him, and is far from the thoughts and intents of his heart?”

All of us, whether we are the first generation

že Pánových rad vždy máme dbát.

I když tomu tak ve vašem případě možná nebylo – podobně jako v dětství mé maminky – můžete se těmito dobrými rodiči, kteří milují Pána, stát vy a být pro druhé spravedlivým příkladem.

Cítíme při zpěvu této písně, že je to absolutní pravda? Máte pocit, že jste „jako armáda Helamanova“ a že chcete „celému světu o pravdě... vydávat svědectví“? Pociťoval jsem to již nesčetněkrát, když jsem tuto píseň zpíval na konferencích FSY a dalších setkáních mládeže.

Nebo co pociťujeme, když zpíváme píseň „Věrní víře“?

Může trást se Boží mládež,

má-li za pravdu se bít?

Bát se útočníka zlého,

vzdát se, odvahu svou skrýt? Ne!

Ve víře v to, na čem rodiče lpěli.

Vy, kteří patříte k dorůstající generaci, ať jste kdekoli a ať se nacházíte v jakékoli situaci, prosím, uče se a čerpejte sílu z víry a ze svědectví těch, kteří vás předešli. Pomůže vám to porozumět tomu, že k získání či prohloubení svědectví bude zapotřebí obětí a že „oběť přinese nebeské dary“.

Až budete přemýšlet o tom, jaká oběť by vám v životě skutečně požehnala, zamyslete se prosím nad výzvou našeho milovaného proroka, presidenta Russella M. Nelsona, a modlete se ohledně ní: „Pán žádá každého způsobilého a schopného mladého muže, aby se připravoval na misi a sloužil na ní. Pro mladé muže Svatých posledních dnů je misionářská služba kněžskou zodpovědností. ...

Pro... mladé a schopné sestry... je misie také mocnou, avšak dobrovolnou příležitostí.“

Můžete být povoláni na misi zaměřenou na službu nebo na výuku. Oba druhy misionářské služby přispívají ke stejnému cíli přivádět duše ke Kristu, každý svým jedinečným a mocným způsobem.

Oběma druhy služby ukazujete Pánu, že Ho máte rádi a že Ho chcete lépe poznat. Pamatujte: „Neboť jak může člověk poznati pána, jemuž nesloužil a jenž je pro něho cizincem a jenž je daleko od myšlenek a od záměrů srdce jeho?“

My všichni, ať jsme v evangeliu první gene-

in the gospel or the fifth, should ask ourselves, What stories of faith, strength, and celestial commitment will I pass on to the next generation?

Let us all continue in our efforts to get to know our Savior, Jesus Christ, better and to make Him the center of our lives. He is the rock upon which we must build so that when times become difficult, we will be able to stand firm.

Let us be “true to the faith that our parents have cherished, true to truth for which martyrs have perished, to God’s command, soul, heart, and hand, faithful and true we will ever stand.” In the name of Jesus Christ, amen.

rací, nebo pátou, si máme položit otázku: Jaké příběhy víry, síly a celestiální oddanosti předám příští generaci?

Nepřestávejme se všichni snažit poznávat našeho Spasitele Ježíše Krista a činit Ho středobodem svého života. On je tou skálou, na níž musíme stavět, abychom v těžkých časech dokázali pevně stát.

Budme věrni „ve víře v to, na čem rodiče lpěli, ve víře v to, pro co mnozí zemřeli, zůstaneme, dál půjdeme, víře věrni my vždy budeme“. Ve jménu Ježíše Krista, amen.